

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Hirdetések árszabás szerint
TELEFON 14 SZ.

Főmunkatársak
KISS GYULA SZENDY ISTVÁN

Felelős szerkesztő
BERKOVITS MÁRK
Belmunkatárs CSAJÁGI BERNÁT

Megjelen vasárnap
Egész évre 8 K, félévre 4 K,
negyed évre 2 K

Temetői hangulatok.

Amikor az első dér megcsípi a fák leveleit, amikor az őszi szél végig süvít a zörgő bokrok közt és sárga levelek jelzik az útja nyomát, önkéntelen az elmúlás gondolata lepi meg mindnyájunk lelkét. A hervadás ideje mélabus érzéseket fakaszt, emlékezésünk viszsza száll a multba és fölkeresi sirban porladó kedveseinket. Ez az érzés forrása a kegyelet szép ünnepének, a halottak napjának. A temetőben újra hantolják, virágokkal, koszorúkkal, lámpásokkal ékesítik a sírokat. A mauzeliemok, dísz-sírhelyek gyász-pompát öltenek, de a szegények besüppedt sírjain is ott ég a magános kis mécses e napon.

Ahogy végig haladunk a nyirkos utakon, elfog a mulandóság bus gondolata. A vég egyforma. Akik nagy és szép gondolatokkal, nemes és bátor cselekedetekkel gazdagították az emberiséget, akiknek a sors szárnyakat adott, hogy magasra szállhassanak, akiknek kincset és vagyont nyújtott, hogy gondtalanul élhessenek, akiknek fényt és dísz juttatott, hogy embertársaik fölé emelkedhessenek, ép oly csöndesen pihennek alattunk, mint

azok, akik verejtékezve futkároztak a napi kenyér után s akiknek az élet nem adott egyebet, csak gondot és gyászt.

És megrohan ilyenkor a gondolat, érdemes-e küzdeni, dolgozni, hiu álmokat kergetni, holott az élet oly arasznyi és mindnyájunk sorsa egy: a föld.

Érdemes.

Hiszen a küzdelem, a munka: maga az élet. Apró csavarok vagyunk a nagy, titokzatos gépezetben, a mely rejtélyekkel van tele, de minden csavarnak megvan a maga rendeltetése. Ha kihull, támad helyette más. És a gépezet tovább forog, mert az élet, a küzdelem, a munka örök.

A kegyelet szava minden évben egyszer odaszóllít bennünket azokhoz, akik bevégezt munkájuk után az örök pihenésnek részesei lettek. Gondoljunk szeretettel rájuk. Azokra is, akik bevégezték a kiszabott feladatot, azokra is, akiknek munkáját derékon törte ketté a kérlelhetetlen halál. Mindenki szenvedett az életben és ez a szenvedés mindenkinek sírját megszenteli. Sirassuk meg újra azokat, akik közel állottak hozzánk és gondoljunk mély szeretettel azokra, akik felülemelkedve

a családi élet szűk keretén, a haza és az emberiség érdekében áldozták fel erejük javát. Csak annak a nemzetnek támadnak nagy fiai, amely a kiválók emlékét megőrzi. Szegény ország vagyunk. És nagyjainknak alig adhatunk mást, mint kegyeletes emlékezést a szívünkben.

Vándoroljunk hát ki a temetőbe, szenteljünk ezt a napot halottainknak. Gyűjtsük meg erre a napra lelkünkben is az emlékezés mécsesét, tépjünk szeretteink sírjáról egy virágot s azután ujult erővel, az emlékezés felmagasztosult érzésével térjünk vissza az életbe. A halottak birodalmából térjünk vissza a nyüzsgő, zajos életbe: dolgozni, küzdeni szeretteinkért, a hazáért, az emberiségért!

Halottak napján.

Irta Herceg Ferenc

Kérlek, kedves olvasóm, ne dobd el boszusan ezt a lapot, hanem szenvedd el néhány percig a kellemetlen érzést, melylyel a keserű és megszegyenítő igazságok feszegetése jár.

Hatalmas tüntető menet vonul el lelki szemeid előtt. A tüdővészesek tüntető menete. Nyolevanezer ember, akinek szemében már ott vibrál a halálos félelem. Órákon át látod

TÁRCA.

Csak egy virágszálat! . . .*)

Szakadatlan hangzó halotti harangszó —
Ha egyik elhailgat, elkezd a másik;
Szívünk drága gyöngye: szemünk hulló könnye
Nyomán az anyaföld iszamósra ázik.

Hogyha egy mederbe gyűlne egyszer egybe
Minden elhullott köny széles e hazába:
Hőmpölygő hullámmal átszelné a rónát
Tisza-Duna mentén egy új folyam árja . . .

Magyar temetőknél minden zugja tömve
Egy-egy sír minden kis talpalatnyi földje,
Kálászos rónáink szorgos hangya népe
Mint a pergő kalász, úgy omlik beleje.

Rágódik kebelén korunk szörnyű kórja,
Véres háboruknál rémesbb rombolója;
Alattomban támad, tizedeli népünk
S pusztítása elé tehetetlen' nézünk.

Csirájába fojtja a fesledő bimbót,
Liliomot hervaszt, lenge száron ringót,
Sudár jegenyéink' ledönti a porba —
Néma temetőknél ott hevernek sorba.

És mi látjuk őket szenvedve hervadni,
A halál csókjától élve elhamvadni,
Tüzes poklot jární, megváltásra várni . . .
— S meggyünk tehetetlen' a sírjokat ásní . . .

Kegyelet szent napján, ha dér száll a földre:
Sírjaik virággal, koszorúkkal fődve.
— S egy könyörgő szózat, mely e hazán áthat,
E koszorúkból kér — csak egy virág szálat!

Ha minden sírhalom minden virágcsokra
Csak egy virággal lesz kevesebből fonva,
Amit az irgalom kosarába szántak:
Eletet jelent ez sok halálraszántnak.

*)A József Kir. Herc. Sanatorium Egyes. halottaknapiakeiójára

A sok virágszálaból virágerdő lésszen!
S arat az irgalom! — Ugy fogadja készen
Az ellent, mely aztán már hasztalan támad!
S nem kér hozzá többet, — csak egy virág szálat!

Balla Miklós

Deák Ferenc kéme.

Irta Csöör Gáspár

A szentlászlói emeletes kastély parkjába egymásután perdül be a sok csengős, négyes fogat. Hatalmas szál emberek kelnek ki a könnyű, agyagfűtő bricskából. A Deák-had — Tárnokból, Kehidáról, Egerszegről. György, Lajos, József az ismertebbek. Még egy, aki kiválik a familiából, bár fél fejfel kisebb a többinél, de mégis nagyobb valamennyinél: egész ország szeme függ rajta, hite, reménye kíséri minden léptét ezekben a szomorú esztendőknél — Deák Ferencnek.

De hát most nem politizálni jönnek az urak. Husvét másodnapja van s ez a nap zalai összekás szerint a familia legidősebb tagjának van szentelve. Deák Klárának, Oszterlüber József feleségének. Hozzája száll e napon vendégségbe az egész familia, heted-hét vármegyéből.

A politika irányában hát hasztalan szimatol, bujkál és fülel most az urak közt az a karsu szalongavallér, aki hivatlanul is legelsőnek érkezett a házhoz. Fliess úr ez a barna legény, bécsi indigens. Az ördög se tudja miféle szél hordta ide ezt a németet és Zala leg-rejtettebb zugába, a Deák-had göcseji fész-

kébe. Nem tudja, ám nem is törí felette a fejét senki. A vendégnek, míg tisztességesen viseli magát, nem néz itt a gyomrába senki. Még kezét is fog vele minden Deák, mikor elibük ment s édeskés mosollyal segíti le őket a kocsiról Fliess úr.

— No György úr, Mi újág van Tárnokban?
— Hál' Istennek, szépen érik a répám Fliess úr.

„Fliess úr“ morog egy germán szakramentumot, aminek ez a jelentménye: egye meg a kukac a répádat, nem arra vagyok én kíváncsi!

Fliess úr tudniillik a természetes dolgokkal nem törődik, Ő titkokat kutat, minden aron rejtélyes tüneteket, sugást-bügást: komplotot szimatol Göcsejben. Ezért küldték, ezért fizetik, erről kell neki jelentést tenni Bécsben. Mert Fliess úr Bécsnek a spionja, a Deákok, kiváltképen Deák Ferenc oldala mellé kirendelve. Olyan időket éltünk akkor, hogy fizetett Fliess urakat küldözgettek felül-ről, még a Deák Ferencnek házi tűzhelyébe is.

Deák Ferenc egyszerre tisztában volt e küldetéssel.

Ördögöt jött ez ide nyelvünket eltanulni, földet venni, közénk telepedni, ahogy mondja. Spion ez a Fliess úr, gyerekek, vigyázatok előtte a nyelvekre, még ha tréfáltak is. Hej, tréfából se szabad magyar-nak lenni!

A „gyerekek“ (a Deák-család tagjai voltak a Ferenc nyelvén) hamar bevették a haza bölcsé intelmét s fél éve már, hogy Fliess úr köztük settenkedik, mégse hall egyebet tőlük, minthogy szépen érik a répa, ragyát

őket vánszorogni és a rettenetes menet még sem akar véget érni. Fakó arcú, horpadt mellű parasztok, kinek sovány válláról oly furán lóg a cifra szűr. Elaszott uriemberek, kik fázva vonják össze prémes kabátjukat. Munkásemberek, akik erőtlenül vonszolják maguk után a nehéz csákányt. Azután a huszesztendősök serege! A fiatal lányok, akik a menyasszonyi ruhába öltöztek és rémüldözve kaczerkodiknak a halállal. A nyurga fiúk, kiknek szívében forró vágyak lobognak és kiknek arca eltorzul a félelemtől.

Amit a hatalmas állam nem tud megcsinálni, azzal megpróbálkozik a gyöngye társadalom. A József Szanatorium Egyesület megragadó hűvel, bámulatos szívósággal harcol az alattomos ellenséggel. Vezető emberei fáradhatatlanul tervezgetnek, irnak, szónokolnak, izgatnak, kérlelnek és koldulnak, hogy felrázzák közömbösségéből a társadalmat.

A szíves olvasó most már tudja, hogy cikkem tulajdonképpen reklám-cikk akar lenni. Valóban az. Az életnek szeretnék reklámot csinálni a halállal szemben. A reménynek, a verőfénynek a csüggedés s az árnyék princípiuma ellen. A Szanatorium Egyesület egy megkapóan gyöngéd ötlete adta kezembe a tollat. Felhívást tesz közzé, melyben azokhoz fordul, akik halottak napján virágot tesznek kedveseik sírjára. Ha mindenki csak egy virágszállal kevesebbet fon koszorújába és az egy virágszál árát elküldi az egyesületnek, akkor megígéri, hogy megmenti ezer tudó-beteg ember életét.

Az enyészetet állítani az élet szolgálatába, a halottak napját a reménység ünnepévé avatni: gyönyörű gondolat! Aki valaha már végig szemlélte és végigszenvedte egyik kedvesének lassu elsoványodását, akit tehetetlen fájdalommal töltött el egy ifju élet korai elhamvadására: az meg fogja érteni a Szanatorium egyesület szövegét. S aki megérti, az hozzá fog járulni a nemzet szégyenfoltjának letörléséhez. A József Kir. Herceg Szanatorium egyesület címe (Budapest IX. Lónyay utca 47.)

Herceg Ferenc e gyönyörű cikke még azoknak figyelmét is fölkelte a szép társadalmi munka iránt, akik eddig késlekedtek. Örömmel írjuk, hogy megyénk és városunk kiveszi részét ebből a mentési munkából. A gyűjtés eredményét lapunkban közzé fogjuk tenni.

Vajha mindenki megértene a megkapóan gyöngéd ötletet: egy virágszállal kevesebbet kell kötni a kegyelet koszorújába s ezt az egy virágszálát átadni a halál jegyeseinek élete megváltására!

kapott a dohány, hő ütötte a Badacsonyi tőkét. Sőt brüder is ittak Fliess úrral, ölegették, cirógatták; dicsérték, mily hamar megtanult magyarul, már egész pompásan el lehet vele diskurálni; faggatták, mit csinálnak Bécsben, igaz-e, hogy a császár öfelségének egész heten náthaja volt, hogy a felséges császárné tizenkét hófehér papját kapott presentbe a török szultántól, hogy Smerling bajuszt növeszt és hogy Szent István tornyára aranykeresztet küldött a muszka cár?

Fliess úr kétségbe kezdett esni. Ha soká így megy, még majd el is csapják!

— No majd az ebéd alatt! — reménykedett. A pompás ebéd, a tüzes badacsonyi, majd csak megnyitja a száját ezeknek a rejtélyes zalai sphinxeknek is. Majd csak kifecsegnék valamit. Várni és figyelni tehát!

A Deák-had pediglen ott állja már körül a pipázó nagy tölgyfaasztalát. Asztalfőnél „Klára tant”, mellette Ferenc, balkezénél legkedvesebb öccse, Gyuri. Az urak husvéti kemény tojást falatoznak, frissen sült hófehér kalácsal, meg sonkával. Csak imént szentelte fel a templomban a lászlói pap. Még harmatos is a szentelt víztől minden falat.

Melléje édes mosolygással, hamis szemvetéssel kínálja sorba az urakat tüzes barackpálinkával Deák Györgyné, a csodaszép bécsi olaszvérű Profetti Karolina Udvari dáma volt a Profetti-lány, ott akadt meg rajta a Deák Gyuri szeme, mikor feljáromagott a császárvárosba gárdatiszt nagybátyjához. El is vette, haza is hozta Tárnokra, de soha meg nem bocsátottak neki érette a Deákok.

Bácsbodrog vármegye jegyzői egylet ügyei:

— **Belügyministeri döntvény.** M. kir. Belügyminister. Szám 97706 IV. a. A válaszirat alapjául szolgáló jelentés száma: 26782 908. Tárgy: Kula község képviselőtestületének 1907. dec. 28-án tartott közgyűlésében hozott egyes határozatok megsemmisítése. 1908 június hóban tartott közgyűlésében 20873 1044 szám alatt határozatát, melylyel jóváhagyta a vármegye közönsége Kula község 3/908 szám alatt hozott képviselőtestületi határozatának azon részét melylyel az 1907. dec. 28-án tartott képviselőtestületi közgyűlésében 119—129. számig hozott határozatok semmisseknek mondattak ki, — a vármegye főispánjának az 1886. XXII. tc. 57 §-ának 1. pontja alapján tett előterjesztése, másrésről a vármegyei tiszti főügyész felelőzése végre Kugler Béla községi jegyző felülvizsgálati kérvénye folytán felülvizsgálván, azt a fentidézett számú határozattal együtt hatályon kívül helyezem. Mert az 1886. XXII. tc. 56 §-a szerint a község rendkívüli közgyűlésein csakis a tárgysorozatba felvett tárgyak vehetők tanácskozás alá, már pedig az 1908. február 10-ére összehívott közgyűlés rendkívüli volt s annak tárgysorozatába tárgyként mint az iratokhoz csatolt meghívóból kitűnik, nem voltak felvéve az 1907. dec. 28-án tartott képviselőtestületi közgyűlésben 119—129. számok alatt hozott határozatok, továbbá, mert sem törvény sem a községi szervezési szabályrendelet nem tiltja, hogy egy megkezdett képviselőtestületi közgyűlés megszakítható ne legyen, illetve, hogy a reggel megkezdett tárgyalás elnöki intézkedéssel félbeszakítható ne legyen s délután folytatassék. Miről a vármegye közönségét az iratok visszaküldése mellett további törvényszerű eljárás végett értesítem. Budapest 1908. október 8. A minister meghagyásából: Madarász sk. ministeri tanácsos.

HIREK

— **Nemesi előnév.** A király Karácson Gyula királyi tanácsosnak, Bács-Bodrog vármegye nyugalmazott alispánjának és törvényes utódainak, régi magyar nemességük

épségben tartása mellett, a „bozsoki“ előnevet díjmentesen adományozta.

— **Közgyűlés.** Erdekes és látogatott közgyűlést tartott Kula község képviselőtestülete tegnap délelőtt, amelynek gazdag tárgysorozatáról és ritka egyetértéssel hozott határozatairól a következőkben számolunk be olvasóinknak: 1. Az előljáróság javaslata Dr. Széchényi Tamásné házának megvételeire vonatkozó szerződés jóváhagyása tárgyában egyhangulag elfogadtatott. 2. Az előljáróság előterjesztése a Czucz-féle iskolaalap tulajdonát képező 211. ö. i. sz. háznak, valamint a község tulajdonát képező 261. ö. i. háznak eladására vonatkozólag a képviselő testület 28 szóval 1 ellenében elhatározta, hogy a jelzett ingatlanokat eladja és a befolyt vételárat egy ipariskolai alapnak gyümölcsözőleg elhelyezi. 3. A Szt. István-utca kikövezése tárgyában többek hozzászólása után a közs. előljáróság és Dudás Fábrián mérnök megbízattak, hogy részletes terveket és költségvetést készítsenek, s amennyiben előnyösebbnek mutatkoznék vállalati uton, egyébként pedig lehetőleg házi kezelésben végeztessék a munkálatokat. 4. Béli Milos kérelme a község tulajdonát képező 111 □-öl területnek megvétele, a megkötött szerződés és térrajz jóváhagyása tárgyában. Egyhangulag jóváhagyott. 5. Előljáróság előterjesztése egy adóügyi állás szervezése, valamint a beteg és szabadságolt Manhold Pál közs. aljegyző helyébe egy helyettes aljegyző kirendelése tárgyában. Az adóügyi aljegyzői állás szervezésének tárgyában a kérdés tanulmányozása és javaslattétel végett szűkebb bizottság küldetett ki, amelybe Tövisi Rác György, Dr. Deák Béla, Horváth Mihály (pénzes) Putnik és Imhof közs. képviselők választottak be; a beteg aljegyző helyettesítése egyhangulag elhatározott. 6. Leiratok a kulai posztógyár támogatása és részvények jegyzése tárgyában. Az előljáróság 100 drb. részvénynek jegyzését javasolta; a képviselőtestület azonban ezen ügyben is szűkebb bizottságot küldött ki, hogy a részvényjegyzési tervezetet tanulmányozza és tanulmányozásának eredményéről a képviselőtestületnek referáljon. A bizottság tagjai: Dr. Récei Ede, Kányó József, Dr. Deák Béla, Nagel Ede és Kovacsévi István. 7. Az utcaszabályozási munkálatok végzésével Dudás Fábrián mérnök bizott meg. 8. Knefely Nándor és társainak kérelme a fogyasztási adók kezelésének átengedése, — illetve a kezeléssel való megbízásuk tárgyában hosszabb eszmecsere fejlődött ki, aminek végeredménye az lett, hogy a község továbbra is a saját kezelé-

. . . A pecsenyénél megkezdődött az élénk diskurzus. A legélénkebb tracscs, mint mindig, ha Deák Ferenc ott ült az asztalnál. Ő vitte a szót ma is. Szó szerint így figyelte meg Fliess úr:

— Kitűnő mégis ez a magyar konyha!

Deák Lajos rámondotta:

— Sokkal jobb az erdélyi.

Gyuri, aki Bécsben sihederkedett, meg-
rázta bozontos fejét:

— A bécsi sniclit nem engedem!

Fliess úr sápadozott. Mit jegyezzen föl ezekből? A magyar konyhát, az erdélyi konyhát, vagy a bécsi sniclit?

Az ebéd már a vége felé jár, a rebillis Deák-had még mindig — a kolozsvári káposzta tárgyalásánál tart. Nagy kérdés, elvi ellentét támadt köztük; kell-e tejjel is a kolozsvári káposztába, vagy csak paradicsom?

Fliess urat már a „jőféle zalai“ környékezi, idegei kimerültek a lelkiismeretes fülelésben, a szeme káprázik, hozzá még a gyomra is korog. Nem evett tudniillik semmit, annyira hűen figyelt. Már bontani is kezdik az asztalt, még sincs semmi! Még mindig az az átkozott kolozsvári káposzta. A bécsi borotvált arc újra ott táncol már szegény Fliess szemei előtt, a fehér abroszon, a velencei kristálypoharak közt. S ez a tánc, érzi már Fliess úr, az ő haláltánc . . .

Dehogy is az övé! Másé sokkal derekabbé! Éles sikoly metszi át az ebédő fülelt levegőjét. A sikolyt tompa zuhanás követi, ezt meg rémült láрма, urak, asszonyok felugrálása, feldöntött székek dübörgése a ke-

50 koronáért 100 meter 38 mm. széles jelvény szalagot szállít egyesületeknek, dalárdáknak, sportegyleteknek *Berkovits Rösső első magyar selyemszalaggyára Kulán*

sében tartja a fogyasztási adókat. 9. Kör-möci József fogyasztási adó-ellenőr fizetése évi 240 K-val felemeltetett. 10. Kiskér község átirata orsz. vásár engedélyezése tárgyában. Kula község képviselőtestülete ezt a kérést nem pártolja. 11. Az előjáróság azon előterjesztése, hogy az új II. községi ovoda telke kerítették körül, egyhangulag elfogadtatott és az előjáróság megbízást nyert a szükséges munkálatok teljesítésére. 12. Az előjáróság előterjesztése a r. kath. temetőtől az azon túl levő első lakóházig, valamint a vasuti feljáró út mellett levő gyalogjáróknak kiköveztetése tárgyában egyhangulag elfogadtatott. 13. A kulai járás főszolgabírójának véghatározata Lehrer Alfréd gyógyszerárának a 465 sz. házból a 418 számú házba leendő áthelyezése tárgyában tudomásul vétetett. 14. A község tulajdonát képező nyergek, lámpák és kályhák nyilvános árverésen el fognak adni.

— **Az első artézi kút** furását immár befejezték Kulán. A kútból a mult szombaton szedték ki a fúrókat és fölmérve, hivatalosan és megállapították, hogy a kút mélysége: 172⁵/₁₀₀ méter. A kút vízszolgáltató képessége is kielégítőnek minősíthető, amennyiben percnként 25 liter és így óránként 1530 liter vizet ad. A víz minőségéről majd a budapesti vegyelemző intézet fog szakvéleményt adni, ahova egy korsó vizet már vegyelemzés végett fel is küldtek. Hisszük, hogy ha ez a vizsgálat kedvező eredményt fog konstatálni, az első artézi kutat hamarosan követni fogja a 2. 3. és 4. kútnak a fúrása.

— **Tombolaestély.** Nagyszabásu tombolaestélyt rendeznek a jövő szombaton a Hokstok féle „Nemzeti szálloda“ nagytermében, amelyre a meghívók legközelebb lesznek kibocsátva. A tombolajátékot táncmulatság követi.

— **Jegyzőválasztás.** A boróci községi jegyzői állásra m. hó 29-én megtartott választásnál, Duptza Kálmán bácsujlaki jegyző lett megválasztva.

— **Kirendelés.** Az igazságügyminister a zombori törvényszék területére vizsgálóbíróvá Hetteszheimer Henrik törvényszéki bírót rendelte ki.

— **A mértékhitelítés államosítása.** 1909. január 13-án lép életbe a mértékekről, ezek használatáról és ellenőrzéséről szóló 1907: V. t. c. amely megszünteti az állami központi mértékhitelítő m. kir. bizottságokat s a törvényhatósági mértékhitelítő hivatalokat. Ezek helyébe lépnek a központi mértékügyi intézet s az állami mértékhitelítő hivatalok. Ötven mértékhitelítő hivatalt fognak felállítani s 85 állami mértékhitelítői állást szerveznek.

— **Érdekes beszámolás.** A XXII. magyar kir. szabadalmazott osztálysorsjáték az imént véget ért. A közönség jogosan kíváncsi rá, hogy a főnyeremények kikhez jutottak. Csak hogy nálunk a főnyeremények nyertesei valószínűleg menekülnek a nyilvánosság elől. A sorsjegyek főelárusítóinak könnyen érthető okokból a legszigorubb diszkrécióval teszik kötelességévé, s a főelárusítók azt a diszkrécióval megőrzik. A 600,000 K-ás nagy jutalmúját, továbbá a 400,000 200,000 100,000 90,000 80,000 K-ás stb. főnyereményeket, szóval a XXII. sorsjáték összes nagy nyereményeit ismét hazánkban nyerték. A legszigorubb diszkréció sem akadályozhatja meg azt, hogy néha egy-egy főnyeremény sorsáról közelebb adatok nyilvánvalókká ne legyenek; olyankor, amikor maguk a nyertesek nem tartják szükségesnek, hogy titokban maradjanak. Ezúttal például nem maradt titoknak, hogy a 600,000 K-ás jutalom egy negyedét — 150,000 K-át — Tormássy Imre, a Városi Villamos Vasut kalauza nyerte meg. Egy másik negyede egy állás nélkül levő pincér két nyolcad sorsjegyre esett. A boldog nyertesnél albérletben lakik egy szegény asszony, s neki a szerencse az osztálysorsjáték jutalmának egy nyolcadát (75,000 K-t) juttatta. Ugyanennyit nyert egy nyolcad sorsjeggyel egy kőbányai gyári munkás s egy budapesti magántisztviselő. Nagyjában ezek a lefolyt sorsjáték főnyereményeinek nyilvánosságra jutott adatai.

— **A hordó megfúrása büntett.** Egészen közönséges dolog a bort szállító fuvarosoknál, hogy utközben kifurják a hordókat és bort szívják belőle. A m. kir. Kuria egy konkrét esetből kifolyólag kimondotta, hogy az, aki ezt teszi, a btkv. 336. §. 3. pontja szerint minősített lopás büntetést követi el és 5 évig terjedhető fegyházzal büntetettetik.

— **Részeg ember az örültek házában.** Baján történt meg a napokban az a mulató eset, hogy egy magánorvos egy becsipett embert örült gyanánt beszállított a városi kórházba. Mikor az atyafi kialudta a mómort, meglepetve tapasztalta, hogy nem álom, hanem szomorú valóság, hogy ő az örültek között van. Természetes, hogy másnap ismét kieresztették a nagy világba, a józan és okos emberek közé.

— **Antialkoholizmus Szabadkán.** Néhány lelkes szabadkai fiatalember elhatározta, hogy — tekintettel az alkoholizmus által követelt áldozatok nagy számára — a szegedi és zombori antialkoholisták közreműködésével, Szabadkán antialkoholista páholyt alakítanak.

— **Gőzfürdői napok Kulán.** Vasárnap, hétfőn, szerdán, csütörtökön és szombaton férfiak; kedden és pénteken nők számára. Kádfürdők naponta, férfiak és nők számára. Fürdő nyitás reggel 6 órakor. Kádfürdő 7 órakor.

Szám: 6512 ex 1908

Pályázati hirdetmény

A topolyai járáshoz tartozó Bajsza községben üresedésbe jött **községi jegyzői** állásnak betöltése céljából pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása:

1. Készpénzfizetés havi előleges részletekben a községi pénztárból 1500 K.
2. Szabadlakás, melyet a község állandóan jókarban tartani köteles.
3. $\frac{3}{4}$ telek szántó föld haszon élvezete, mely után az adót a jegyző, az illeték egyenértékűt a község fizeti.
4. Marhalevelek utáni és a magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak.

Felhívtnak mindazok, kik az állást elnyerni óhajtják, hogy a pályázati kérvényt az 1886 évi XXII. tc. 74 § illetve az 1883 évi I. tc. 6 §-nak megfelelőleg felszerelve hozzám **november 30-ig** annyival inkább nyujtsák be, mivel a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

A választási határidő utólag fog kitűzteni. Topolya, 1908 október 20.

Császárr, főszolgabíró

mény padlón, eltört levert kristályüvegek csörgése, majd asszony sírás, férfiak fájdalmas tagolatlan kiáltása.

Profetti Karolina sikoltott.

Deák György zuhant le a székről.

Az előbb még kacagó galamb búsan zokogó özvegy már.

A családi vendégségbe hát másik hivatlan vendég is furakodott be. A bécsi kém mellé a halál. — Ez is olyan sötét és ennek se hisznek.

A halálnak. Nem is ejthet az meg ilyen könnyen egy Deákot!

Deák Eerenc hófehérré váltan, remegve állott meg a tetem fölött. Az a megrepedt szív az ő szíve. Az a hidegülő tetem az ő teste. Úgy érzi. Szívéhez volt növe, lelkébe forrott az a Gyuri.

Csak áll a haza bölcse, csak remeg, csak könnyezik. Egyre hajtogatja:

— Nem lehet . . . Nem hiszem!

Igy zokogott, így rázta az élettelen nagy testet a legnagyobb Deák. Még a kő is megindult rettentő fájdalmán. Fliess úr is majdnem könnyezett, annyira — szégyelte magát. Hogy erre, ilyen emberre tudott ő hónapokig kémkedni, erre az emberre, aki fájdalmában is ilyen nagy! A bécsi rendőrprefektus borotvált arca örökre eltűnt Fliess úr szeméi elől. Odatérdelt a kém a halottas ágy mellé és megcsókolta Deák Ferenc lecsüngő erős kezét:

— Ne sírjon tekintetes úr . . . zokogta a vigasztalást.

Az ünneplő rokonság mindjárt ott maradt — temetésre.

A fiatal szép Profetti Karolina pedig gyászos özvegyeségre.

Alig vették észre síró bánatában. Csak Fliess úr a hű udvarló, az tartott ki hűen mellette bánatában is. Hűen, sokáig, teljes esztendeig. Széttépte a bécsi notezt, nem „jelentett“ többé egy kukkot se Bécsbe. Ott maradt Zalatárnokon szolgálatkész udvaroncnak, ingyenes jószágkormányzónak a fiatal özvegy oldala mellett.

A gyásztyol viseltes is lett. A hulló könnyek kiapadtak. Egy év múlva már azt írta Profetti Karolina Deák Ferenchez, az ő „Kedves Ferkó onkli-“jához, hogy mi türetagadás, férjhez szeretne menni. Ferkó onkli visszafelelte: gyere át húgom, majd megbeszéljük.

Ott áll már irulva-pirulva a gyönyörű olasz asszony a nagy ember előtt. Szégyenli egy keveset, hogy ilyen hamar el tudta feledni azt a másik nagyot. Remegve is gyün ki a szó fehér gerezdes fogsorai közül:

— Nagyon fiatal vagyok még, édes Ferkó onkli, hogy férfi nélkül maradjak.

Deák Ferencet megejtette ez a pironkodó, majdnem szüzi vallomás, mosolyogva nézett a szép asszonyra!

— Hát szeretsz valakit, Lina?

A kis menyecske most se birt mást mondani, csak azt, amiért már nem haragudott meg előbb ez a nagy ember:

— Nagyon fiatal vagyok még, édes Ferkó onkli, hogy férfi nélkül maradjak . . .

„Ferkó onkli“ most már szeretettel vonta ölébe a remegő galambot:

— Jó, hát kis húgom, nem bánom no! Aztán kihez akarnál menni, te kis bolond?

— A Fliess úrhoz . . .

„Kis húgát“ úgy eltaszította magától Deák, hogy felbukik, ha hirtelen meg nem kapja.

— Ahhoz a spiónhoz! Nem szégyenled magad?!

— Ne . . . ne . . . ne . . . édes Ferkó onkli! Ne bántsa Henriket! — emelte föl most már tiltóan a kezét az özvegy is.

Most, mikor szerelmesét bántják, bátor sas már a remegő galamb! Eddig remegő ajka érces szavakra nyílik, lehajtott fejét büszkén veti föl a hatalmas Deákra s a kicsi teste sugárként kiegyenesül, mintha fejfelé nőtt volna meg pillanat alatt.

— Henrik nem spión! becsületes magyar ember lett belőle, erre esküszöm! És engem úgy szeret . . .

Eddig tartott a „vakmerőség“. Ennél a szónál újra a szemérmes, bátortalan asszony lett Profetti Karolinából, aki sírva temeti arcát kezébe, úgy közelít ringó, lassú léptekkel vissza ahhoz a szigorú vasemberhez, hogy megkérlelje.

Deák Ferenc haragja eltűnt s újra simogatja már azt a remegő galambot, azt a gyönyörű virágszálat:

— No, ha csakugyan annyira szeret az a spi . . . az a Fliess úr, hát erigj hozzá Lina húgom, elmegyek a lakodalmatokra!

Hirdetmény

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a *Magyar Királyi Pénzügyministerium* ellenőrző közegei a Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XVIII. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása 1908 november 19. és 21-én tartatik meg. A huzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási teremben. Sorsjegyek a Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1908 okt. 25.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága
Lukács Hasay

Az idény legdivatosabb újdonságai:

ezipők, kalapok, sapkák, nyakkendők, fehérnemű, női felöltők és minden más uri- és női- divat-ezikkék legjutányosabban kaphatók „KARDOSNÁL” Kulán

Gabona árak: Budapesten:			
Buza	—	—	12.38
Zab	—	—	8.42
Tengeri 1909 májusra	—	—	7.49
Kulán:			
Buza	—	—	11.20
Zab	—	—	7.40
Csőves	—	—	6.—

560 és 687 sz. hv. 1908.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. tc. LX. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszem, hogy a kulai kir. bíróság 1908 évi V. 354 4 és 330 8 sz. végzése következtében Németh Adolf és Usztanek Antal javára 230-93 K és 125 K s jár. erejéig foganatosított biztosítási kielégítési végrehajtás útján felüllefoglalt és 717 K-ra becsült: butorneműből álló ingóságokat nyilvános árverésen eladom.

Mely árverésnek a kulai kir. bíróság 1908 évi V. 354 és 330 sz. végzése folytán Kulán, Széchenyiut 639 a számú házban leendő eszközzésére 1908. nov. 14-én d. e. 8 óráját határidőül kitűzöm és ahhoz a venni szándékozót oly megjegyzéssel hívom meg, hogy az érintett ingóságokat az 1881 LX. tc. 107 és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladom.

A végr. törv. 111 §-a értelmében mindazokat, akik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben az, hogy részükre a foglalás korában eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, felhívom, hogy elsőbbségi igényüket a foglalás megkezdéseig nálam írásban, vagy szóval jelentsék be.

Kula, 1908 okt. 31.

Kányó, kir. bir. vhajtó.

Tisztasága **30.000** koronával szavatoltatik.

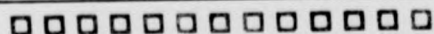

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht szarvasszappanával

tisztítsunk. E szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségeltetik.

2066 sz. 908

Árlejtési hirdetés

Boldogasszonyfalva község a községi rendőrség és kisbírók részére szükséges ruházat szállítására pályázatot hirdet, a szállítandó összes ruhák, mely kizárólag kulai gyapjufonó és szövőgyárbeli posztókból lesznek készítenők a következők: u.m.

1. 6 darab téli zubbony, buzavirág kékposztóból, világoskék hajtókával, 5 drb 1 strállival, és 1 drb 3 strállival.
2. 4 drb csizmanadrág bélelve, kék szürke posztóból.
3. 2 drb lovassági nadrág bőrvöze.
4. 5 drb sapka buzavirág kékposztóból szőr zsinórral.
5. 1 drb sapka ezüst zsinórral.
6. 3 köpeny, gyalogsági, kék hajtókával, Bács-Bodrog vármegye betűs fém gombokkal szürke dupla parkettel félig bélelve.
7. 2 drb lovassági hosszabb köpeny.
8. 6 karszalag 12 cmt. széles vármegyei színnel.
9. 2 darab sapka nyári fekete posztóból fehér vörös zsinórral.
10. 2 drb télikabát buzavirág-kék posztóból fehér zsinórral ellátva.
11. 2 drb. téli csizma-nadrág buzavirág-kék posztóból, bélelve, fehér zsinórral.
12. 2 drb mellény vörös posztóból sárga gombokkal.

Felhívom az egyenruha-készítőket, hogy erre vonatkozó írásbeli ajánlatait november 10-ig a községi elöljárósághoz nyújtsák be. Boldogasszonyfalva, 1908. okt. 15.

Elöljáróság

PONGRÁCZ A. SÁNDOR, URI-SZABÓ

Kulán (a Ferenc-József-téri bérpalotában) Készít a legújabb fagon szerint öltönyöket. Nagy raktár honi és külföldi szövetekből.

MÁSOLÓ KÖNYVEK

1000, 500 és 200 lappal, a legolcsóbb árban kaphatók

Berkovits Márknál Kulán

IFJ. KOVÁCS SÁNDOR, KULÁN

Ajánl jó, tartós és formás (hazai gyártmányú) **Kobrak-cipőket** (A világ minden tájékán horadják) Továbbá ajánl férficipőkben elsőrangú minőségben világhírű **AMERIKAI cipőket** amelyekben a tyúkszemek teljesen elmulnak

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vessző eladási hirdetés.

A nagyméltóságú Földművelésügyi Ministerium 60900/1896 számú szokványrendelete szerint válogatott első osztályú sima és gyökeres Ripária-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonis amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra nemesített, fentti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és csemege fajú gyökeres fás és zöldoltványok ugyszintén hazai sima és gyökeres vesszők kerülnek nálunk ezen évben nagymennyiségben eladásra.

Badacsonyvidéki Szőlőtelep kezelősége TAPOLCZA (a Balaton mellett)

2-26

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy Kulán

vegyszeti ruha tisztító intézetet rendeztem be úgy női- mint férfi-ruhákra, bármily zsírfoltosak vagy pecsétések legyenek azok, valamint csipke- vagy szövet-függönyöket, szőnyeget tisztítok és festek olcsó ár mellett.

A n. é. közönség pártfogását kérve, vagyok tisztelettel 10-20

Kleiner József kelme- és selyem-festő, vegy-tisztító Kula, Kossuth Lajos utca

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Városliget 63,
ahol a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakaszalók, járgány-cséplőgépek, kézi cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szónagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukoricamorzsolók, dáráló, őrlőmalmok, egytetemes eszél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.